

గంగనపల్లి వెంకటరమణ

స్కోల్ అసిస్టెంట్ (తెలుగు),
జిల్లాపోస్ట్ ఐ.ఎస్.ఎస్.
పుట్టంపేట, వైఎస్ఆర్ కడప జిల్లా

సామర్థం: 1. అవగాహన - ప్రతిస్పందన

'అమరావతి' పాల్యాంశం గద్య భాగానికి చెందిది. కాబట్టి ఈ సామర్థం కింద పట్టిక్ పరీక్షలో కేవలం ఒక 'పరిచిత గద్యం' నాలుగు మార్గులకు ఇస్తారు.

◆ గుర్తించాల్సిన విషయాలు:

- పరిచిత గద్యాన్ని ('పొరాగ్రాఫ్') కేవలం గద్య పాల్యాంశాల నుంచి మాత్రమే ఇస్తారు.
- ఆ పొరాగ్రాఫ్ ఆధారంగా అడిగన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.
- గద్యం ఆధారంగా ఒక ప్రశ్న తయారు చేయాలి.

◆ సూచనలు:

- జిభిన గద్యాన్ని నిదానంగా, అర్థం చేసుకుంటూ ఉదాహరించాలి.
- ప్రశ్నలకు రాసే జవాబులు అర్థంతంగా ఉండాలి.
- జవాబులు ఒక పదంలో లేదా వాక్యరూపంలో రాయచుట్టు.
- ప్రతి సమాధానానికి / ప్రశ్న తయారీకి ఒక మార్గు. మొత్తం 4 మార్గులు.

◆ కింది గద్యభాగాన్ని ఉదాహరించి. ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

తొలి తెలుగు రాజులు శాతవాహనులు. వారి రాజులు ధార్మకుంటం. దీన్ని ధరజికోటు అని కూడా పిలిచేవారు. కాల క్రమేణ దాన్నే 'అమరావతి'గా పిలపడం ప్రారంభమైది. క్రీ.శ. మొదటి శతాబ్దంలో అమరావతి ప్రాంతంలో లభించిన శాసనంలో 'నాగులు' అనే తెలుగు పదాన్ని తొలిసారిగా గుర్తించారు. నాగబు అంటే నాగజాతి అని ఆర్థం. అంటే ఒకటో శతాబ్ది నాటికే అమరావతి మహానగరంగా విరాజిల్లించున్నమాట! గలగలాపారే కృష్ణమ్యు ఒడ్డున వర్ధించు అమరావతి నగరానికి ఎంతో చారిత్రక ప్రాధాన్యత ఉంది. మొగ్గునీసు తన 'ఇండికా' గ్రంథంలో అమరావతి గురించి ప్రస్తావించాడు.

ప్రశ్నలు:

- తొలి తెలుగు రాజులు ఎవరు?
- శాతవాహనుల రాజులు నగరమేది?
- ధాన్యకుంటకానికి మరో పేరేమిటి?
- అమరావతిని మొదట ఏమే పేర్లతో పిలిచేవారు?
- శాసనాల్లో లభించిన తొలి తెలుగు పదం ఏది?
- నాగబు అనే తొలి తెలుగు పదం ఏ శతాబ్దంలో వెలుగు చూసింది?
- నాగబు అంటే ఆర్థం ఏమిటి?
- ఒకటో శతాబ్దం నాటికే మహా నగరంగా వెలుగొందిన నగరమేది?
- అమరావతి నగరం ఏ నది ఒడ్డున ఉంది?
- అమరావతి గురించి ప్రస్తావించిన విదేశియుడు ఎవరు?

ఇవి కేవలం మాదిరి ప్రశ్నలు మాత్రమే. విద్యార్థుల అవగాహన కోసం జిభిన్ని. పీటికి అర్థంతమైన జవాబులు రాయాలి. ఇవే ప్రశ్నలను వేరేరు రక్కలుగా కూడా అడగవచ్చు. ప్రశ్నలు తయారు చేసిటప్పుడు సర్వసామ పదాలు, క్రియా పదాలతో ప్రశ్నలు తయారు చేయకూడదు. రూపొందిని ప్రశ్నలకు ఇచ్చిన గద్యభాగంలోనే జవాబులు ఉండాలి.

◆ కింది గద్య భాగాన్ని ఉదాహరించి. ఇచ్చిన నాలుగు (4) ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

అమరావతి అధ్యుత్తమైన శిల్పకళలకు కాణాచి. అశోకు నిర్మించిన మహాబోధ స్తుపానికి ఆశార్య నాగర్భునుడు మహా ప్రాకారాన్ని నిర్మించాడు. క్రీ.శ. 1779లో మద్రాసు ప్రైసిడెన్సీలో సర్వేయరుగా పని చేసిన కుల్యల్ కాలిన్ మెకంజీ' అమరావతి శివారు ప్రాంతంలో వున్ దీపాల దిన్నే' అని పిలిచే మధ్యాదిబ్బ దగ్గర వెల్లచెదురుగా పడిపున్న అడ్యుత శిల్ప సంపదును గుర్తించాడు. అమరావతి స్తుపం సమయం సమయముత దశలో ఉన్పుప్పుడు ఇక్కడి బోధ శిల్పకుంటలు రోజు ఇక్కడ వేలాడిగా దిపాల వెలిగించేవారట. అందుప్పలు ఈ ప్రశ్నానికి 'దీపాల దిన్నే' అనే పేరు పచ్చింది. బుద్ధుని జీవిత పట్టలను శిల్పాలుగా మలపడానికి వితరణ చేసిన వారి పేర్లు సాసనాల్లో లిఫ్ఫించారు. ఒక చర్చకారుడు పూర్వకుంభ శిల్పాన్ని తన వంతుగా దీపాల దిన్నెపై చెక్కించాడు. అనాదరణకు గురైన ఆ

వద్ద తరగతి**తెలుగు****ప్రత్యేకం****అమరావతి****మాదిరి లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు**

- గౌతమ బుద్ధుడి ధాతువుల మీద ఎలాంటి నిర్మాణం చేపటారు?
- శాతవాహనుల కుల గురువు ఆచార్య నాగార్జునుడి స్వభావం గురించి రాయండి.
- వివిధ పరిపాలకుల ఆశయాలు, వ్యాపారం మారుపతి ప్రభావం చూపాయి?
- పంచామాలు అని వేబేని పిలుస్తారు?
- అమరావతిలోని శిల్పాలను ఎక్కుడికి తరలించారు? ఎందుకు? కారణాలు రాయండి.
- అమరావతి ప్రశ్నలకు వేరులో చిరాయువును ఎలా నింపుకుంది? తెలపండి.

వ్యాపారూప సమాధాన ప్రశ్నలు-4 మార్గులు

- 'అమరావతి నగర అప్పురూప శిల్పాలు...' అనడంలోని జోచిత్యాన్ని వివరించండి. (లేదా) అమరావతి శిల్పాలను గొప్పుడికి తరలించారు?
- ఒకప్పుటి అమరావతి నగర సాంస్కృతిక వైభవాన్ని వివరించండి.
- అమరావతి ప్రశ్నలకు వేరులో చిరాయువును ఎలా నింపుకుంది?

సామర్థం: 3. భాషాంశాలు (పుడజాలం)

- కింది పదాలకు అర్థాలు రాసి, వాటిని సాంత వాక్యాల్లో ప్రయోగించండి.
- దగ్గర = చేరువలో, సమీపంలో రాజులు ప్రయోగించారు. అమరావతి శిల్పాలను గొప్పుడికి తరలించారు.
- జగజ్జిగీయమానం ప్రపంచంలో కొల్కతాక్కర్రి అమరావతి శిల్పాలను వేరులో చేరుకొని ప్రయోగించారు. కొల్కతాక్కర్రి అమరావతి శిల్పాలను వేరులో చేరుకొని ప్రయోగించారు.
- అమరావతిని అభిపృష్ఠ పరిచిన రాజవంశాలు ఏమిటి?
- సేటి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రాజులు నగరం అమరావతి. దీన్ని ధరజికోటు అని కూడా పిలిచేవారు. కాలక్రమంలో ధరజికోటునే అమరావతిగా పిలపడం ప్రారంభమైది. శాతవాహన రాజులు గొత్తమీపుత్ర శాతకర్ణి, పులోమావి, యజ్ఞల్చీ శాతకర్ణి కాలంలో అమరావతి శిల్పాలను వేరులో చేరుకొని ప్రయోగించారు.
- అమరావతిని అభిపృష్ఠ పరిచిన రాజవంశాలు ఏమిటి?
- జింకి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రాజులు నగరం అమరావతి. దీన్ని ధరజికోటు అని కూడా పిలిచేవారు. కాలక్రమంలో ధరజికోటునే అమరావతిగా పిలపడం ప్రారంభమైది. శాతవాహన రాజులు గొత్తమీపుత్ర శాతకర్ణి, పులోమావి, యజ్ఞల్చీ శాతకర్ణి కాలంలో అమరావతి అభిపృష్ఠ చేరుకొని ప్రయోగించారు.
- అమరావతిని అభిపృష్ఠ పరిచిన రాజవంశాలు ఏమిటి?
- జింకి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రాజులు నగరం అమరావతి. దీన్ని ధరజికోటు అని కూడా పిలిచేవారు. కాలక్రమంలో ధరజికోటునే అమరావతిగా పిలపడం ప్రారంభమైది. శాతవ